Ålands landskapsregering

Dokumentnamn	Nr	Sidnr
YTTRANDE	194 Rk1a	1 (3)

Datum	Dnr
28.3.2018	ÅLR 2018/2490

Riksdagens lagutskott
LaV@eduskunta.fi

Hänvisning
RP 9/2018 rd

Kontaktperson
Sophie Mecklin

Ärende
BEGÄRAN OM SKRIFTLIGT SAKKUNNIG-YTTRANDE OM REGERINGENS PROPOSITION TILL RIKSDAGEN MED FÖRSLAG TILL LAGSTIFTNING SOM KOMPLETTERAR EU:S ALLMÄNNA DATASKYDDSFÖRORDNING

Begäran om yttrande
Riksdagens lagutskott ber om ett skriftligt sakkunnigyttrande om regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning som kompletterar EU:s allmänna dataskyddsförordning, RP 9/2018 rd.

Propositionen innehåller förslag till en dataskyddslag. Den föreslagna lagen är en allmän lag som ska tillämpas på behandling av personuppgifter. Genom lagen kompletteras och preciseras dataskyddsförordningen.

Behörighet gällande skyddet för personuppgifter i landskapet
Lagstiftningsbehörigheten i fråga om behandling av personuppgifter prövades i samband med att landskapet fick sin första lagstiftning om personregister för landskaps- och kommunalförvaltningen i början av 1990-talet. Varken personregister eller dataskydd fanns angivet som ett särskilt lagstiftningsområde i den då gällande självstyrelselagen, vilket även är fallet i den gällande självstyrelselagen. Högsta domstolens prövning vid lagstiftningskontrollen gjordes i förhållande till ett landstingsbeslut enligt vilket i riket gällande personregisterlag och personregisterförordning skulle gälla i landskapet, dock enbart i förhållande till rättsområden inom den privata sektorn där landskapet hade lagstiftningsbehörighet. Högsta domstolen konstaterade i sitt beslut från den 27 juni 1991 att då personregisterlagen innehåller allmänna stadganden om personregister kommer den att beröra ett stort antal rättsområden. Högsta domstolen nämnde arbetsavtal, arbets- och bostadsförmedling samt, med vissa begränsningar, näringsrätten som exempel på områden inom landstingets behörighet som skulle komma att

Postadress
PB 1060
AX-22111 MARIEHAMN, Åland
Tjänstebrev bör ställas till Ålands landskapsregering, inte till enskild tjänsteman

Telefon
(018) 25000

Telefax
(018) 19155

E-post
registrator@regeringen.ax
URL www.regeringen.ax

beröras av dessa allmänna stadganden om personregister. Landskapsregeringen tolkar högsta domstolens utlåtande så att landskapet har behörighet gällande skyddet av personuppgifter inom de rättsområden som landskapet annars också har behörighet inom enligt självstyrelselagen.

Omfattningen av landskapets behörighet gällande skyddet av personuppgifter bör även bedömas mot bakgrund av att skyddet av personuppgifter inom landskaps- och kommunalförvaltningen anses höra till de allmänna förvaltningsbestämmelserna i landskapslagstiftningen. Högsta domstolen har uttalat att det av landskapets autonoma ställning följer att rikets allmänna förvaltningsrättsliga procedurbestämmelser kan tillämpas på verksamhet hos landskapets myndigheter endast när de sköter förvaltningsuppgifter som hör till rikets behörighet (31.1.2003, OH 2002/107). I jämförelse med behörigheten gällande skyddet av personuppgifter inom landskaps- och kommunalförvaltningen är landskapets behörighet gällande skyddet av personuppgifter inom privat sektor mera begränsad. Men även i förhållande till privat sektor på Åland har landskapet behörighet att anta särbestämmelser om skyddet av personuppgifter, t.ex. inom ramen för landskapets behörighet över näringsverksamhet enligt 18 § 22 punkten i självstyrelselagen.

Landskapsregeringens yttrande
Den föreslagna dataskyddslagen kommer också att tillämpas på Åland, men enbart till den delen som skyddet av personuppgifter faller inom ramen för rikets lagstiftningsbehörighet enligt självstyrelselagen. Till den del som landskapet har lagstiftningsbehörighet över skyddet av personuppgifter på Åland ska självstyrelsemyndigheterna bereda och anta sådan landskapslagstiftning som kompletterar och preciserar dataskyddsförordningen.

Ålands landskapsregering har den 8 mars 2018 till Ålands lagting överlämnat lagförslag gällande dataskydd inom landskaps- och kommunalförvaltningen (LF 14/2017-2018). Det föreslås inte någon grundläggande förändring i den lagstiftningsmodell som ska ligga till grund för skyddet av personuppgifter inom landskapets lagstiftningsbehörighet. Enligt lagförslaget ska det allmänna skyddet av personuppgifter inom landskaps- och kommunalförvaltningen på Åland basera sig på dataskyddsförordningen och en landskapslag som kompletterar förordningens bestämmelser. Vissa av bestämmelserna i den föreslagna landskapslagen liknar bestämmelserna i den föreslagna dataskyddslag som behandlas i riksdagen. Därför är behandlingen i riksdagen av förslaget till dataskyddslag också av intresse för självstyrelsemyndigheterna. Tillsynen över behandlingen av personuppgifter inom landskaps- och kommunalförvaltningen på Åland ska fortsättningsvis skötas av Datainspektionen.

Landskapets lagstiftningsbehörighet gäller också delvis inom den privata sektorn. Landskapets lagstiftningsbehörighet utsträcks också delvis till sådan behandling av personuppgifter som är föremål för Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder. På Åland tillämpas i dagsläget s.k. blankettlagstiftning inom

dessa områden, dvs. rikets lagstiftning har gjorts gällande inom dessa lagstiftningsområden. Ålands landskapsregering kommer senare under året, då rikets beredning av relevant lagstiftning har fortskridit tillräckligt långt, att lämna lagförslag innehållande förslag till ny blankettlagstiftning inom dessa områden.

Landskapsregeringen anser att lagförslaget är godtagbart och har ingenting ytterligare att kommentera gällande regeringens proposition.

Minister Nina Fellman

Jurist Sophie Mecklin